

Довідка

щодо впровадження проектів міжнародної технічної допомоги

Міжнародна технічна допомога (МТД) – ресурси та послуги, що відповідно до міжнародних договорів України надаються донорами на безоплатній та безповоротній основі з метою підтримки України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 15.02.2002 №153 «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» затверджено Порядок, який визначає процедуру залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, в тому числі державної реєстрації, моніторингу проектів (програм), акредитації виконавців (юридичних осіб - нерезидентів).

Міжнародна технічна допомога може залучатись у вигляді:

- будь-якого майна, необхідного для забезпечення виконання завдань проектів (програм), яке ввозиться або набувається в Україні;
- робіт і послуг;
- прав інтелектуальної власності;
- фінансових ресурсів (грантів) у національній чи іноземній валюті;
- інших ресурсів, не заборонених законодавством, у тому числі стипендій.

В області реалізується значна кількість проектів за кошти міжнародної технічної допомоги та грантових програм. Такі проекти реалізуються у сфері охорони здоров'я, освіти, культури, спорту та ін.

Обласна державна адміністрація є бенефіціаром наступних проектів:

1. Проект ЄС «Активізація малого та середнього бізнесу в прикордонних регіонах України - Білорусі», мета якого – підвищення комерційних можливостей, ділової активності та взаємодії малого та середнього бізнесу (МСБ) у малих містах прикордонних регіонів України-Білорусі на 10% шляхом створення платформи для взаємодії між МСБ, органами місцевого самоврядування та інфраструктурами підтримки бізнесу прикордонних регіонів України-Білорусі.

Донор - Європейський союз через орган управління, Німецьке Товариство міжнародного співробітництва (GIZ) GmbH).

Проект реалізується Чернігівською регіональною торгово-промисловою палатою, виконавчим комітетом Прилуцької міської ради у партнерстві з виконавчими комітетами Славутицької міської ради, Вараської міської ради, Славутицьким міським фондом підтримки підприємництва та Гомельським інститутом споживчої кооперації в рамках Програми територіального співробітництва країн Східного партнерства Білорусь-Україна «ЕaPTC».

Координатор проекту – Департамент економічного розвитку облдержадміністрації.

Термін реалізації проекту 29.11.2017 – 29.01.2019 рр.

В рамках проекту протягом I півріччя 2018 року створено інтернет-сайт - інформаційно-консультативний портал прикордонного співробітництва «Транскордонний бізнес-портал Україна-Білорусь» з інтерактивною картою ділових інтересів, побудована платформа зв'язку для особистих зустрічей з метою розширення співробітництва, обміну досвідом, ідеями (міжсекторальні зустрічі, фокус-групи).

Розпочато роботу над створенням транскордонної мережі інфраструктури підтримки бізнесу в формі Асоціації центрів підтримки для прикордонного співробітництва «Україна-Білорусь» для малих міст Гомельської, Чернігівської, Київської та Рівненської областей. Розроблено єдині стандарти транскордонного співробітництва Україна-Білорусь для консультантів.

В ході реалізації проекту були досягнуті основні показники: збільшилася кількість прямих ділових контактів, встановлені прямі зв'язки між представниками малого та середнього бізнесу під час міжгалузевих нарад та фокус-груп. Досліджено такі сфери бізнесу, як виробництво, торгівля та послуги, у тому числі туризм, хід реалізації цих напрямків в Україні та Білорусі, визначені відмінності та схожість ведення бізнесу, бар'єри для створення спільних підприємств, система оподаткування.

2. Проект ЄС «Транскордонна система гідрометеорологічного та екологічного моніторингу річки Дніпро», мета якого полягає в підвищенні ефективності інтегрованого управління транскордонними водними ресурсами річки.

Донор - Європейський союз через орган управління, Німецьке Товариство міжнародного співробітництва (GIZ) GmbH).

З української сторони проект реалізується Чернігівським національним технологічним університетом, Деснянським басейновим управлінням водних ресурсів та ГО «Центр «Доброчин»».

Координатор – Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації.

Термін реалізації проекту 29.11.2017 – 29.04.2019 рр.

Протягом I півріччя 2018 року проведені роботи по розробці схеми автоматизованих станцій гідрологічного, метеорологічного та екологічного моніторингу АНМЕС, що дозволило підготувати тендерну документацію для здійснення закупівель складових елементів та будівництва станції. Створено web-сайт проекту. Проведено 2 навчальні семінари, за результатами яких загальний рівень знань учасників щодо використання водних ресурсів та їх впливу на умови життя та економічну діяльність на транскордонних територіях річки Дніпро збільшився на 47%.

Безперервний моніторинг стану річки Дніпро та наявність вимірної інформації у вільному доступі сприятиме поліпшенню якості життя місцевого населення та запобігатиме і зменшуватиме можливі збитки через швидке реагування на стихійні лиха, такі як повені.

3. Проект ЄС «Від партнерства місцевих музеїв до широкого транскордонного культурного співробітництва», мета якого створення транскордонних музейних кластерів України-Білорусі для збереження та використання культурно-історичної спадщини сусідніх народів, а також розвитку співробітництва у сфері культури.

Донор - Європейський союз через орган управління, Німецьке Товариство міжнародного співробітництва (GIZ) GmbH).

З української сторони проект реалізується Національним університетом «Чернігівський колегіум» ім. Т.Г. Шевченка та комунальним закладом «Історико-археологічний музейний комплекс «Древній Любеч».

Координатор – Управління освіти і науки облдержадміністрації.

Термін реалізації проекту 30.11.2017 – 30.12.2018рр.

Протягом I півріччя 2018 року створена і діє громадська транскордонна координаційна музейна група. 6 музеїв України-Білорусі проводять спільні заходи і з'єднані загальним екскурсійним маршрутом; 6 музеїв прикордонного регіону наростили потенціал. Створена загальна музейна інтернет-платформа «Два береги - близькі культури». Інформація про місцеві музеї та транскордонний музейний маршрут наявна в 80 турфірмах і громадських об'єктах України-Білорусі.

Проект приділяє особливу увагу гендерній рівності, міжкультурній та міжетнічній співпраці. Проект ґрунтується на партнерстві груп, які відрізняються за своїм економічним, соціальним і культурним становищем. Демократична форма організації і координації учасників створює попередні умови для саморегулювання в місцевих громадах, визначає місцевих лідерів і дає їм можливість для соціального зростання. Проект залучає соціально вразливі групи і надає їм можливість для соціальної реалізації і додаткового заробітку.

4. Проект «Фінансування впровадження заходів з підвищення енергоефективності загальноосвітнього навчального закладу №5 та системи вуличного освітлення міста Чернігова», мета якого - скорочення споживання енергоресурсів, зниження витрат міського бюджету та покращення умов перебування в навчальному закладі №5 м. Чернігова, а також підвищення рівня комфорту та безпеки на вулицях міста.

Донор - Європейський банк реконструкції та розвитку як адміністратор Фонду Е5Р; Північна екологічна фінансова корпорація (Nordic Environment Finance Corporation, НЕФКО) як виконавча агенція Фонду Е5Р.

Проект реалізується Чернігівською міською радою.

Координатор – Департамент економічного розвитку обласної державної адміністрації.

Термін реалізації проекту 13.03.2018 – 31.12.2018рр.

Протягом I півріччя 2018 року розроблено робочий проект «Енергоефективна модернізація мереж зовнішнього освітлення м.Чернігова (реконструкція зі встановленням світлодіодних світильників)», який наразі проходить експертизу.

Реалізація проекту дозволить скоротити споживання електроенергії на 931,6 кВт*г/рік та теплової енергії – 729 МВт*г/рік; знизити витрати міського бюджету на 2,5 млн. грн щорічно. Покращаться умови перебування в загальноосвітньому навчальному закладі №5 м.Чернігова та рівень комфорту і безпеки на вулицях міста.

5. Проект «Модернізація вуличного освітлення у м. Мена» програми Європейського Союзу SUDEP «Підтримка міст Східного Партнерства в імplementації Планів дій сталого енергетичного розвитку (SEAP) в рамках Угоди Мерів», мета якого - підвищення ефективності використання електроенергії, значна економія енергоресурсів, покращення стану освітленості вулиць. Проект впроваджується в області з 2015 року (три етапи) та реалізується Менською міською радою.

На протязі 2015 - 2017 рр., було реалізовано два етапи Проекту. Встановлено 331 енергоефективний світильник, модернізовано мережі та встановлено систему управління освітленням. Реалізація перших двох етапів призвела до економії видатків з місцевого бюджету на електроенергію, зниження витрат на експлуатацію, технічне обслуговування та підвищення безпеки дорожнього руху на вулицях міста з реконструйованим освітленням, що сприяло зниженню рівня криміногенності.

В даний час завершується третій етап. Протягом I півріччя 2018 року встановлено 881 світильник. Всього передбачається встановити 1403 світильники, а також оновити електромережі та щитові. Встановлення світлодіодних світильників заощадить споживання електричної енергії на потреби вуличного освітлення та зменшаться викиди CO₂ в атмосферу.

Строк реалізації проекту продовжено до 25.09.2018.

Крім того, Чернігівська обласна державна адміністрація є територіальним координатором проекту «Угода мерів – Схід». На сьогодні наявні 12 підписантів: 4 міста обласного значення (Чернігів, Ніжин, Прилуки та Новгород-Сіверський), 5 малих міст (Сновськ, Мена, Носівка, Городня та Корюківка) і 3 селища міського типу (Варва, Сосниця, Короп). Завдяки участі в Угоді мерів міста та селища мають можливість отримати позитивні досягнення у сфері реалізації проектів з використанням енергоефективних технологій, збільшення доступності енергії, поліпшення соціального та економічного добробуту.

Підписанти Угоди взяли зобов'язання скоротити власні викиди CO₂ щонайменше на 30% до 2030 року, сприяючи, таким чином, розвитку екологічно орієнтованої економіки та підвищенню якості життя.

Серед ОТГ **прикладом** використання альтернативних джерел фінансування для розвитку є **Кіптівська об'єднана територіальна громада**, яка стала учасником Програми «U-LEAD з Європою: Покращення якості місцевих послуг для населення», за рахунок чого модернізовано та оснащено сучасною технікою Центр надання адмінпослуг, а також Проекту з організації землеустрою та впровадження стратегії місцевого економічного розвитку в умовах децентралізації, який втілюється Проектом Агентства США з міжнародного розвитку (USAID).

Чернігівська область є учасником Проекту **«Підвищення інвестиційної привабливості України і конкурентоспроможності регіонів»** програми **«Польська допомога для розвитку»**.

Реалізація проекту здійснюється за 5-ма напрямками – залучення та обслуговування закордонних інвестицій, стратегічне планування регіонального розвитку, вдосконалення системи моніторингу та оцінювання, підтримка підприємництва, реалізація проектів з підтримки зростання конкурентоспроможності та підвищення потенціалу розвитку регіону. Проект реалізується в 7 областях: Житомирській, Черкаській, **Чернігівській**, Тернопільській, Київській, Львівській та Вінницькій та двох містах (Біла Церква, Коростень).

Крім того, Чернігівська область стала пілотною у Проекті **FORBIZ** в рамках ініціативи EU4BUSINESS (бенефіціари проекту: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державна регуляторна служба України, Офіс ефективного регулювання BRDO (BetterRegulationDelivery Office) для формування методології розробки політики МСП на регіональному та місцевому рівнях, яка забезпечуватиме з одного боку врахування регіональних особливостей, а з іншого боку гарантуватиме узгодження документів з національною Стратегією розвитку МСП.

1-3 серпня п.р. в рамках Програми з розробки та реалізації місцевих стратегічних документів, спрямованих на розвиток малого та середнього бізнесу пройшов тренінг «Як підготувати успішну заявку до Державного фонду регіонального розвитку». Навчання проводили досвідчені тренери проекту Forbiz - Ольга Красовська та Юрій Вдовенко.

В ході навчання учасники покроково пройшли всі етапи заповнення заявки і в результаті отримали чотири практично опрацьованих проекти, які можуть претендувати на фінансування з Державного фонду регіонального розвитку.

З метою пошуку потенційних інвесторів, залучення міжнародної технічної допомоги розроблений та щомісяця оновлюється **Грантовий дайджест «Будь у курсі подій – дій»**, який містить інформацію щодо відкритих для участі грантових конкурсів, проектів міжнародної технічної допомоги та програм пільгового кредитування міжнародних фінансових організацій і розміщується на веб-ресурсах облдержадміністрації та Департаменту економічного розвитку облдержадміністрації.